

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA - INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Pomenek z ing. Mariom Ježem o mladinskem tekmovanju

Od uspešnosti tekmovanja bo odvisen dvig storilnosti

Menda smo nekako sredi lanskega julija malo več zapisali o tekmovanju naše mladine za dvig storilnosti. Marsikdo je že pomislil, da je ta pomembna akcija morda zamrla, toda ne, tekmovanje, ustrezno usmerjeno in organizirano teče. O tem, kakšni problemi ga spremljajo in kako napreduje, se je naš sodelavec pogovoril z ing. M. Ježem iz ZZA, ki je predsednik tekmovalne komisije in osebno, poleg svojega obilnega dela, požrtvovalno bdi nad tekmovanjem mladine.

Kot vemo, je pobuda za mladinsko tekmovanje dal koordinacijski komite mladine ISKRE, ki ga tudi vodi. Vendar pa je uprava v interesu čimboljših uspehov tega polletnega tekmovanja ustanovila osrednji odbor, ki naj v imenu koordinacijskega komiteja spremlja in sproti rešuje vso problematiko mladinskega tekmovanja in upravnemu odboru na tri mesece poroča, kako le-to uspeva.

V začetku tekmovanja, ki je bilo premalo proučeno in morda malce prepovršno zamišljeno, ni steklo tako, kot bi bilo želeli. Zlasti je potek oviralo to, da je bilo preveč in to med seboj različnih kriterijev za ocenjevanje doseženih tekmovalnih rezultatov.

Zato se je osrednji odbor, ugotavljajoč težave pri medsebojnem ugotavljanju rezultatov po različnih kriterijih v različnih tovarnah, odločil za tri, ki veljajo enotno za vse podjetje, dopustil pa je, da tovarne ocenjujejo uspehe tekmovanja tudi še po drugih kriterijih, ki pa ne bodo služili za dokončno oceno posameznika oz. enote. Zdaj mladina tekmuje v naslednjem:

1. v izboljšanju delovne discipline (prihodi na delo, odhajanje z dela po zasebnih opravkih, itd.);
2. v dajanju predlogov za tehnične in druge izboljšave v poslovanju;
3. v dviganju storilnosti dela.

Pri dajanju predlogov za tehnične in druge izboljšave dobi tekmovalec določeno število točk, ne glede na finančno vrednost izboljšave, v kolikor pa bo tovarna, oz. enota spoznala predlog izboljšave za koristen, bo pobudnika posebej finančno nagradila po veljavnih merilih.

V tekmovanju, ki se je po novih načelih začelo uradno

s 1. oktobrom 1963, doslej sodeluje skupno 1.624 mladincev in mladink in sicer 855 takih, ki delajo po času in

769 takih, ki pa delajo po normah. S številom tekmujočih seveda ne moremo biti še zadovoljni, če pomislimo, da je v podjetju nad 3.000 mladih delavcev in delavk. Stanje se bo popravilo v januarju oz. februarju, ko bodo tekmovali tudi mladinci iz 4 enot ISKRE. Vidno pa bi se število tekmovalcev, ki delajo po normi še povečalo, ko bi aktivno v tekmovanje posegli tudi mladinci iz kranjske pro- (Dalje na 2. strani)

Obisk iz ZAR

V petek, 10. januarja, je v spremstvu tov. Zdovca, predstavnika Zavoda za mednarodno tehnično sodelovanje SRS v Ljubljani obiskal šolski center Iskre in proizvodne oddelke tovarne Elektromehanika Kranj kulturni ataše ZAR, akreditiran v Jugoslaviji — g. Hasan Sabri. Gost se je predvsem zanimal za življenje, delo in učenje njihovih stipendistov v šolskem centru Iskra. Zelo podrobno se je zanimal za njihov napredek, za življenjske pogoje in kulturno življenje in udeleževanje v prostem času. Vsa potrebna pojasnila so dajali direktor šole ing. Princič in drugi sodelavci »Centra«.

Zelo pohvalno se je izrazil

o načinu in programu vzgoje, o ugodnostih v prostem času, katere šola nudi njihovim stipendistom, ter obljubil vso potrebno kulturno pomoč: v knjigah, časopisih, revijah itd. Pohvalno se je izrazil tudi o proizvodnji, predvsem se je zanimal za bakelitno delavnico in galvaniko, kar je razumljivo, ker je inženjer kemije. Zanimali so ga tudi drugi izdelki, cene, zaslužek delavcev, število zaposlenih, skratka vse: od organizacije podjetja in ostalih zadevnih vprašanj.

Po končanem obisku se je g. Sabria zahvalil za tople sprejem in se s svojim spremljevalcem tov. Zdovcem vrnil v Ljubljano.

G. D.

Na sliki je tehnik ob ojačevalni napravi, kakršne je ISKRA dobavila za potrebe olimpijskih iger v Innsbrucku

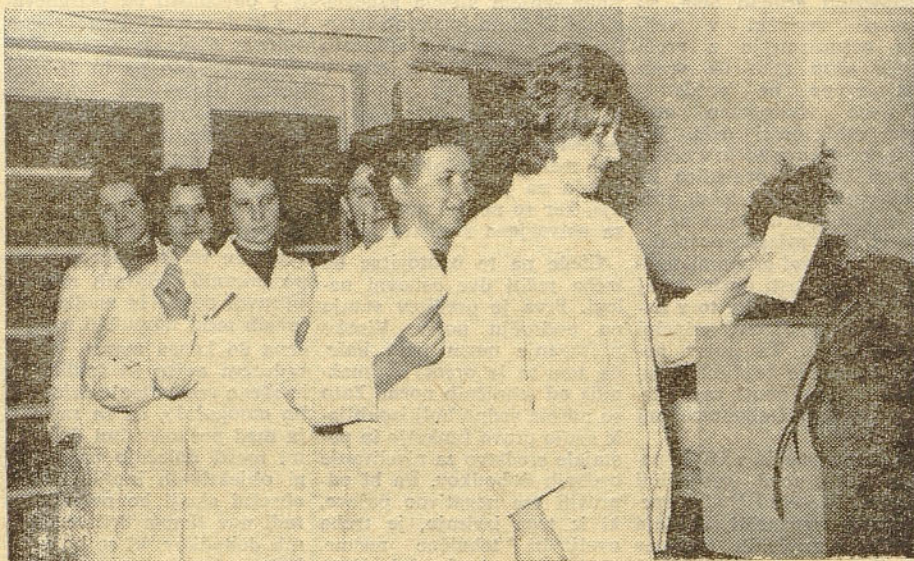
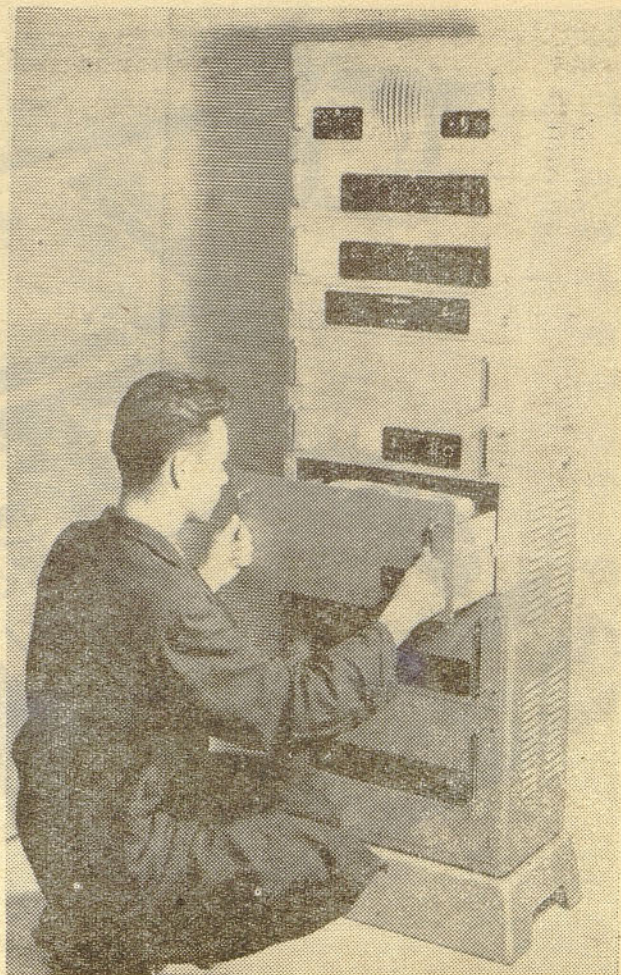
Tudi „Iskra“ na zimski olimpijadi

Za organizacijo tako velike prireditve kot so letošnje zimске olimpijske iger v Innsbrucku je potreboval olimpijski komite pomoč več podjetij s športnimi rekviziti, tehničnimi uslugami ipd. V ta namen so seveda Avstrijci izbrali le najbolj renomirana podjetja — po večini iz Avstrije. Zanimivo je, da tudi naša »ISKRA« sodeluje na olimpiadi podobno kot na predlanskem evropskem lahkoatletskem prvenstvu v Beogradu.

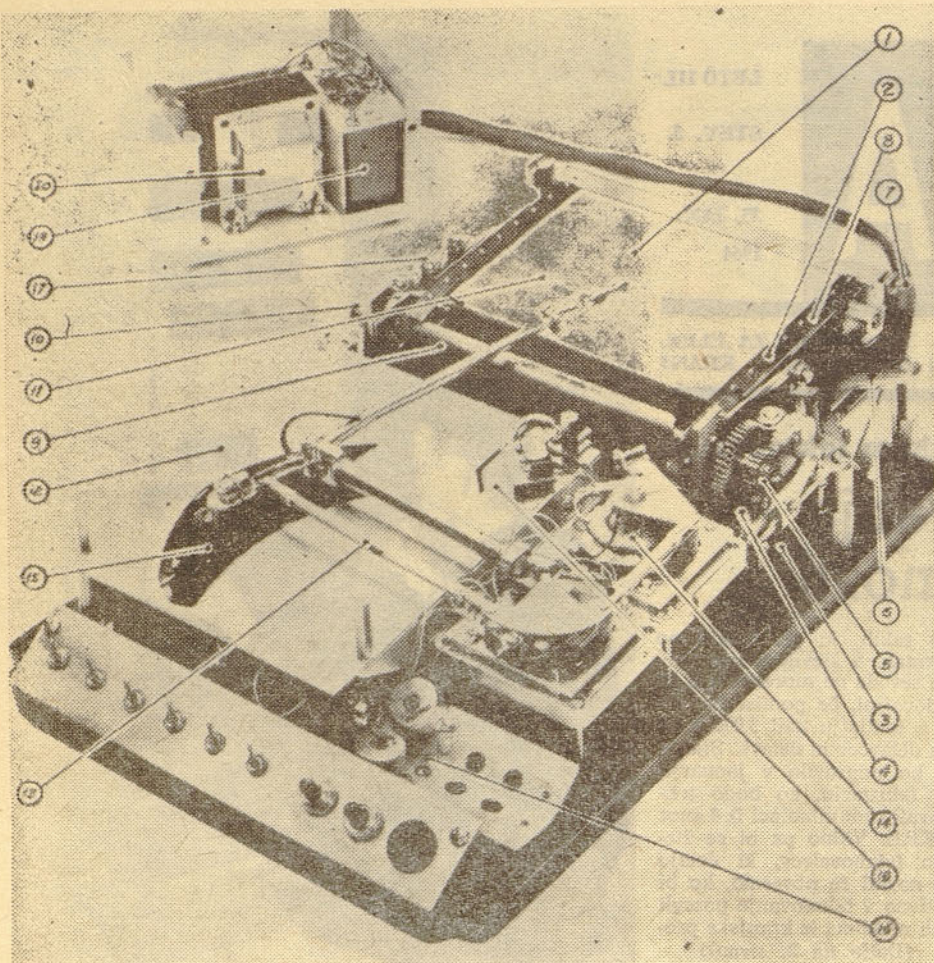
Že lani smo poslali avstrijski podružnici ITT Standard Telephon und Telegraphen AG na Dunaju 38 kompletnih ojačevalnih naprav. Nekaj izmed le-teh je bilo specialne izvedbe in posebej prilagojenih npr. za novo letališče v Innsbrucku. Dosedanje letališče je bilo namreč le športno. Za tako velik dotok turistov in tekmovalcev so morali zato urediti docela novo letališče z vsemi ustreznimi napravami tudi za nočno letenje, kar je še posebej pomembno in zahtevno zaradi položaja mesta, saj leži letališče globoko v dolini; obrobjeni z visokimi gorami

Na letališču so postavili dve garnituri naših ojačevalnih naprav s 6 vhodi in več možnimi programi. Skupna moč aparatov za ozvočenje notranjih prostorov in letališča je 375 W.

Drugi del ojačevalnih naprav pa je bil namenjen za razna ozvočenja na prizoriščih olimpijskih tekmovanj. Vse te naprave so Avstrijci montirali že lani ter jih temeljito preizkusili. Že davno pred začetkom olimpijskih dogodkov so se prepričali o dobri kvaliteti naših naprav in tako so sledile nujne posledice — dobili smo še dodatno naročilo za 30 ojačevalnih naprav, ki jih bodo monterji ITT Standard montirali na raznih mestih in za razne namene v sosednji Avstriji. —K

Z volitev v prvi DS tovarne polprevodnikov v Trbovljah v ljubljanski enoti

V drugi številki smo objavili vest o novem pomembnem izdelku ISKRE — o elektronskih pisalnikih, ki jih bo naše podjetje v prihodnosti začelo izdelovati predvsem za inozemske naročnike na zahodu. K tej vesti v štev. 2. danes objavljamo sliko elektronskega pisalnika z legendo: 1. montažni sestav za pomik papirja, zobato kolo — 2. neskončni jermenček z zatiči 3. motor za pomik papirja — 4. podsestav ekscentra in zobatega kolesja — 5. ekscenter in kolot — 6. montažna plošča — 7. magnetni zapah — 8. referenčna točka za uravnavanje papirja — 9. poševna ploskev za papir (vodilo) — 10. montažni sestav za črpanje črnila — 11. pladenj za pisanje s prožno površino — 12. vodilna plošča — 13. montažni sestav pantografa — 14. pretvornik položaja — 15. del natisnjene tokokroga — 16. plošča za nastavitve radiusa — 17. kontrolne lučke indikatorja — 18. mikrostikali za začetek pomika papirja in pospešeni pomik — 19. filter — 20. transformator.

V kranjski tovarni pripravljajo nov sistem delitve osebnega dohodka

Med splošna prizadevanja za ustvarjanje pogojev, ki naj bi zagotovili uvajanje skrajšanega delovnega časa, sodi brez dvoma tudi organiziranje stimulativenega sistema nagrajevanja. Pri celotni akciji za skrajševanje delovnega časa gre v bistvu za težnjo povečati produktivnost dela in ekonomičnost poslovanja in brezhibno organizacijo dela. V predvidevanju ukrepov, ki naj to zagotove, pa sistem nagrajevanja ne smemo postaviti na podrejeno mesto, zato so se samoupravni organi in vodstvo tovarne odločili, da se v sodelovanju z Zavodom za produktivnost izdelava analiza obstoječega stanja in na osnovi ugotovitev izvede nov sistem, ki bi odstranil dosežanje pomanjkljivosti. Potreba za popravek obstoječega sistema nagrajevanja je nastala predvsem zaradi navedenih dejstev:

— izhodiščna razmerja OD, ki so bila določena ob uvažanju obstoječega sistema delitve OD, so se zaradi različnih vplivov deformirala. Na to je v precejšnji meri vplivalo različno preseganje norm

v posameznih ekonomskih enotah. Če primerjamo OD in kvalifikacijsko strukturo oziroma tehnološko strukturo dela, lahko ugotovimo precejšnja odstopanja. Zaradi različnega preseganja norm v posameznih skupinah dela, so dejanski zaslužki v velikem nesorazmerju z vrednostjo grup tako da vrednost grupe ne predstavlja več vrednostno ocenitev zahtevnosti dela. Visoko preseganje norm v nižjih skupinah ima za posledico izravnavanje OD z višjimi skupinami dela, kar ta pojav ne izvirja iz večje prizadevanosti delavcev z nižjimi skupinami, temveč iz ohlapnosti norm, torej neenakih pogojev, je to v nasprotju z osnovnimi principi nagrajevanja. Ta pojav povzroča številne konflikte v sami ekonomski enoti, ravno tako pa tudi med ekonomskimi enotami;

— sistem obračuna OD na osnovi produktivnih ur v veliki meri preprečuje ureditev stanja na področju normiranja, ker so norma ure merilo za ustvarjena sredstva EE.

Glede na te ugotovitve bo treba rešiti dve osnovni nalogi. Prva je ureditev stanja na področju norm. Visoko preseganje norm nam kaže, da smo se že precej »odmaknili« od tehničnih norm. Zato so norme vedno bolj izgubljale svojo pravo funkcijo in postajale sredstvo za niveliranje osebnih dohodkov. Da bi odpravili vse negativne pojave, ki iz tega izvirajo, je treba uveljaviti tehnične norme, problem osebnih dohodkov delavcev pa reševati s politič-

Od uspešnosti tekmovanja bo odvisen dvig storilnosti

(Nadaljevanje s 1. strani) dukcije. Le-ti verjetno ob takšni akciji mladine ne bodo hoteli ostati ob strani.

Podrobneje še ni mogoče v tem sestavku obdelati dosežanih rezultatov tekmovanja, saj je pot podatkov od ekonomskih enot pa vse do osrednjega odbora, ki jih analizira in ustrezno zbere, sorazmerno počasna. Zato o tem prihodnjič bolj pregledno, za danes pa predvsem ugotovitev, da prvi rezultati tekmovanja še ne presegajo povprečne ravni doseganja norm delavcev (tudi mladine), ki delajo po normah. Kaže pa, da bodo rezultati naslednjih mesecev boljši, ker postaja tekmovanje živahnije in boljše utečeno. Svoj delež pa bo verjetno dala tudi sprememba v ocenjevanju, uveljavljena v začetku januarja, da merijo rezultate namreč kumulativno in ne kot v začetku — ločeno po mesecih.

In ob koncu še nekaj mnenj inž. Ježa. »Osebnost sem prepričan, da nam bo tekmovanje dalo zaželene rezultate. Koristno bomo iz doseženih rezultatov med drugim temeljito spoznali tudi razlike med posameznimi enotami v pogledu organizacije poslovanja in poslovanja samega, na drugi strani pa bo večja angažiranost mladine pri utrjevanju delovne discipline, pri dajanju predlogov za tehnične in druge izboljšave v poslovanju in z dviganjem storilnosti, prispevala k dejanskemu povečanju produktivnosti dela v celotnem našem podjetju, kar pa je menda

tudi osnovni namen tega tekmovanja.

Neaktivistična, moja misel ob tekmovanju — naj ne bi bilo mladince in mladinke v podjetju, ki v tekmovanju ne bi aktivno sodelovali, ponekod pa za to akcijo mladine tudi več razumevanja s strani vodstev tovarn oz. enot.

Menim, da bo to tekmovanje, ki se bo uradno končalo z marcem dalo zadovoljive rezultate, z ustreznimi izkušnjami in dosežki pa tudi pobudo za podobno tekmovanje, morda na še širši osnovi.

-Jo-

Roboti - prodajalci

Medtem, ko pri nas s težavo prehajamo na nove oblike trgovine: samopostrežne trgovine in veleblagovnice, specializirane trgovine itd., drugod v svetu že uvažajo avtomatske trgovine. Medtem ko pri nas v nekaterih trgovskih podjetjih skušajo z večjim fizičnim naporom prodajalcev dvigati promet v poslovalnicah, ne pa z moderno organizacijo same trgovine, poskušajo na švedskem na drugačen način znižati stroške za osebje, kar omogoča na drugi strani znižanje cen uslug. Zato uvažajo avtomate, ki naj bi zamenjali prodajalce. Prodajalne s tako »elektronsko postrežbo« so se popolnoma obnesle in niti za misliti ni, da bi se sploh lahko zamenjale s trgovinami v klasičnem smislu in z živimi prodajalci.

Take prodajalne imajo to prednost pred trgovinami z živimi prodajalci, da se v avtomatiziranih prodajalnih blago ne more dotikati, da je dobro in pravilno shranjeno, da so onemogočene kraje, postrežba sama pa tiha in zelo hitra, stroški za osebje pa skoraj neznatni.

Zavrtili številčnik in...

Prva zamisel za take mehanizirane prodajalne se je pojavila v Ameriki, vendar se je v Evropi najprej na švedskem osvojila in prilagodila domačim navadam. Kljub prvotni bojazni se je pokazalo, da hladna in brezdušna atmosfera v takih prodajalnah, ki nimajo niti enega živega prodajalca, privlači večino potrošnikov.

V mehanizirani prodajalni je vsako blago označeno s številko. Kupec to številko obrne na številčniku, podobnem kot pri telefonu. S tem sproži avtomat: transportna naprava takoj dostavi izbrano blago do malega kontrolnega okenca, kjer ga kupec lahko vidi. Če se blago kupcu ne dopade, pritisne povratni gumb in nato izbira novo številko.

Pri sistemu z registrskimi kartami se blago transportira proti izhodu, kjer se avtomatsko zapakira in obračunava. Kupcu ostane samo, da blago plača in vzame paket iz stroja...

Izbor 21/63

Skupna avtodelavnica za vse enote Iskre na področju Ljubljane

Iz leta v leto se v naših enotah veča število motornih vozil, ki jih nujno potrebujemo za poslovanje. Prav to je pred časom privedlo do pobude, naj bi obstoječo mehanično delavnico v tovarni elementov za elektroniko na Linhartovi cesti v Ljubljani, ustrezno okrepljeno s strokovnim kadrom in potrebno opremo, uporabili za popravilo in vzdrževanje vseh vozil, s katerimi razpolagajo tovarne in enote skupnih služb podjetja na področju Ljubljane.

enote skupnih služb pa bodo na osnovi sklenjene pogodbe z avtodelavnico lahko v njej solidno vzdrževala svoja vozila. Cenik uslug jamči, da bo avtodelavnica rentabilno poslovala, prav tako pa bodo vozila v njej kvalitetno in ceneje vzdrževana kot v drugih servisih in delavnicah. Tudi predlog o formiranju skupne predlog v formiranju skupne avtodelavnice za potrebe tovarne in enot ISKRE na področju Ljubljane — povsem utemeljen in koristen.

avtodelavnica razpolagala z zalogami rezervnih delov in drugega, kar potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti v vrednosti 6 milijonov din.

S temi sredstvi in ustreznim strokovnim kadrom bo avtodelavnica razen pranja, mazanja in občasnih pregledov na vozilih, lahko opravljal vsa manjša, pa tudi generalna popravila tem laže, ker v tovarnah in enotah svoj vozni park nabavljajo tipiziran.

Ceprav morda v celoti še niso opravljene vse formal-

Mlademu delavcu je mojstrov nasvet vselej dobrodošel

Ekipa v avtodelavnici tovarne elementov za elektroniko, ki skrbi za dobro »počutje« vozil

Za ta predlog so se brž ogreli sekretarji prizadetih tovarn in enot, kar je privedlo do sklepa upravnega odbora tovarne o formiranju nove ekonomske enote: Avtodelavnica in transport z dveh obračunskima enotama. Ustrezna služba je takoj izdelala cenik uslug, tovarne in

Ljubljanske enote imajo že blizu 50 tovornih, poltovornih in drugih vozil, ki jih bodo po potrebi lahko vzdrževali in popravljali v avtodelavnici na Linhartovi cesti. Tovarna elementov za elektroniko je v ta namen dodelila 750.000 dinarjev za nabavo potrebne opreme in določila, naj bi

nosti v zvezi s povečanim obsegom poslovanja te skupne avtodelavnice ISKRE v Ljubljani, pa se posamezne enote

že poslužujejo njenih mehaničnih uslug. Na popravila poleg vozil tovarne elementov za elektroniko in njenih obratov na Dolenjskem, v glavnem prihajajo vozila servisa na Viču in drugih.

Kolektiv avtodelavnice, pod vodstvom Frančka Zvana in mojstra Romana Zevnika prav gotovo kmalu ne bo več imel prostih delovnih zmogljivosti, ki so pred časom tudi pomagale k pobudi za formiranje skupne avtodelavnice. Zaveda se, da bo dela skozi vse leto več ko dovolj, ki ga bo skušal v vsakem primeru opraviti hitro in solidno, po dogovorjenem ceniku

in tako, da bo posamezno vozilo zaradi potrebnih popravil čim manj mirovalo.

Če bo dela več kot so prizadeti predvidevali, ko so začeli misliti na takšno skupno avtodelavnico, bodo seveda prisiljeni zaposliti še nove strokovne sodelavce, ker je pri vsem tem interes koristnikov uslug nove avtodelavnice, da bodo svoja vozila imeli dobro vzdrževana in vedno nared za opravljanje potrebnih prevozov.

Kolektivu avtodelavnice je treba zaželeli kar najuspešnejše poslovanje v prvem letu svoje razširjene dejavnosti. —Ja—

Lepi uspehi kegljačev

IX. kegljaškega prvenstva posameznikov tovarne »Iskra« Kranj se je udeležilo izredno število tekmovalcev.

V disciplini — 100 lučajev mešano — je zmagal Andrej Žiberna (655 kegljev); med prvo desetorico pa je vrstni red naslednji: Alojz Kordež (432), Jože Antolič (427), Stane Brezar (421), Jože Udir (418), Franc Knific (416), Franc Brezar (415), Anton Cesen (415), Jože Plestenjak (406), Stane Stare (404). Tekmovalo je 154 članov kranjskega kolektiva. Zadnji je

dosegel 175 kegljev.

Vrstni red ekip EE je bil takle:

Prvo mesto: ekipa EE PRODUKCIJA — v postavi: Andrej Žiberna, Stane Bregar, Jože Udir, Anton Cesen, Jože Zevnik in Franci Stular; skupaj 2.515 kegljev. — Drugo mesto je prav tako zasedla EE PRODUKCIJA — v postavi: Franc Berzar, Jože Plestenjak, Ivan Kranjc, Anton Plut, Jože Blažič in Jože Arzenšek; skupaj 2.358 kegljev. — Tretje mesto pa je dosegla ekipa EE TEHNIČNI SEKTOR — v postavi: Jože Antolič, Stane Stare, inž. Stefan Sušnik, Ivo Hočevar, Janko Košnik, Stefan Pernar; skupaj 2.301.

Množična udeležba kaže na izredno priljubljenost te vrsti rekreacije med člani kranjskega kolektiva.

Dopisujte
v tednik
»Iskra«

Slučajno sem srečal starega prijatelja in pri tretji buteljki »ritoznojčana« mi je povedal tole bajko: »Nekje na Slovenskem obstaja podjetje, ki ga sestavlja večje število samostojnih tovarn ter raznih organizacij, več ali manj renomiranih imen.

Nekega dne se je v večino njih podala nekakšna inventurna komisija, da bi dognala, kako so tu in tam ljudje pristopili k vsesplošnemu popisu »sveta i svašta«, kako napreduje popis in če bodo

— v rednem delovnem času ali pa tudi po njem, razni tovariši, prinašajo (vračajo) v skladišče odvisni material brez dokumentov, češ: tole nam je ostalo, če hočeš vzemi, ali pa nesi kam drugam. Skladiščnik kot dober gospodar vzame, spravi in je tiho. Nikogar ne obvesti o presežku, nikamor dohoda ne vpiše: čaka, da pride eden izmed obeh tovarišev od kontinuirane inventure in sam najde presežek, pa čeprav šele čez nekaj let.

Na ta način so v tej tovarni odkrili, da nekega materiala v vrednosti nekaj milijonov dinarjev sploh nimajo, pa čeprav ga je skladiščnik leto dni (ali še več) vodil v svoji kartoteki na zahtevo materialnega knjigovodstva, podjetje pa plačevalo obresti na obratna sredstva.

Ko je komisija vse to povedala vodji tega poslovanja, jim je ta dejal: »Vse to ni še nič... Naša skladišča so razmetana po vsej bližnji in daljni okolici, da večkrat ne vemo kje imamo kak material in je za nas ceneje, da naročimo novega, kot pa poiščemo tistega v skladišču.«

Po pravici povedano, prijatelj, ki mi je pripovedoval to skrajno neverjetno bajko, je bil pijan in je zato verjetno govoril o svojem podjetju. Lahko si mislite kako neprizadeto sem ga poslušal, ko sem pomislil na red in disciplino v naših tovarnah.

Borove

Neverjetna zgodba

podatki iz popisa pravočasno na razpolago centralnim organom.

Tako je taka komisija prišla v neko tovarno in ugotovila zanimivo in racionalno skladiščno poslovanje:

— po rednem delovnem času, ko je skladiščnik doma in nabira nove moči za nove spopade s poslovno (ne) disciplino, lahko v skladišče pridejo določeni tovariši in podprti s pričami odnesejo poljubni material v poljubni količini, brez dokumentov, samo proti vpisu v neko priročno knjigo, kar lahko vsak smrtnik nehoti tudi pozabi (dokumente skladiščnik nato lovi vse naslednje dni, jih pa dobi ali pa tudi ne);

V ZZA - prototip telemehanske aparature

V oddelku APV — aktivna in pasivna vezja — so dokončali te dni s konstrukcijo prototipa telemehanske aparature za daljinsko upravljanje. To je prva taka naprava, s katero z enega mesta en sam človek na več sto kilometrov oddaljenem kraju lahko upravlja celotne proizvodne procese, ne da bi bil potreben na tistem mestu en sam delavec.

Sistem delovanja si najlažje predočimo s praktičnim primerom. Npr.: Neko elektriško distribucijsko podjetje v Ljubljani ima na Dravi hidroelektrarno. Delo v elektrarni je avtomatizirano brez tehniškega osebja in ga upravljajo daljinsko iz Ljubljane.

V Ljubljani imajo centralno telemehansko aparaturu z oddajnikom in sprejemnikom, na hidrocentrali pa podobni drugi del naprave, ravno tako s sprejemnikom in oddajnikom.

S pritiskom na gumb v ljubljanski centrali aktivirajo postajo na Dravi, le-ta pa vključi v pogon turbino in hkrati signalizira v Ljubljano, da je naloga v redu izvršena. S podobnim pritiskom na gumb v Ljubljani izmerijo napetost proizvedene energije na generatorju in jo usmerijo prek transformatorja do določenega porabnika, nadalje dvigajo in spuščajo zapornice, vklopljajo in izklopljajo posamezne generatorje itd. Za vsako operacijo dobi glavna postaja v Ljubljani potrditev, komanda v podpostaji na Dravi pa se je realizirala šele takrat, ko sta jo dosegla dva po obliki enaka signala. Vsi drugi vplivi so tako izključeni in napake nemogoče. Aparatura ima seveda elektronski pomnilnik, ki si zapomni vse podatke o meritvah, signalizacijah in poveljih.

Uporaba telemehanskih aparatov je seveda zelo široka.

Poleg povezave med energetskimi sistemi je posebno dobrodošla plinarnam in plinovodom, kjer so življenjsko nevarni pogoji, nadalje pri upravljanju avtomatiziranega železniškega omrežja s preklopom ustreznih kretnic in signalov zelene-rdeče luči na daljavo z enega samega dispečerskega centra. Meteorologija bo uporabljala aparaturu za vsa meteorološka merjenja na odročnih in nepristopnih krajih (npr. na Kredarici pozimi). Tudi za upravljanje letal in ladij brez pilotov bo mogoče uporabiti sistem telemehanskih aparatov. Omenili smo že upravljanje celotnih proizvodnih procesov na daljavo pri hidro-termo-elektrarnah. In še pri namakalnih napravah, pri upravljanju rečnih postaj in končno za bodočo teleavtomatizacijo na daljavo.

Prototip naše telemehanske aparature, ki opravlja lahko tako delo, je sestavljen na osnovi tiskanega vezja in uporablja najmodernejši brezkontaktni sistem s polprevodniškimi elementi. Komplekt aparature ima vdelanih okrog 1000 transistorjev. Pri konstrukciji so uporabili sodoben princip predalčne gradnje s konektorji. Kapaciteta aparature je 500 povelj in hitrost 50 Bd. Meritve oz. signalizacije pa prenašajo ciklično v časovnem razmahu 2,4 sek. pri že omenjenih 50 Bd, ali pa v krajšem času pri ustreznem številu baudov.

Uporabljena zveza med obema postajama je lahko žična, prek prostih ali kabelskih vodov, ali brezžična - radijska. Daljava ni omejena. Razmerje motnja-signal je lahko 80-odstotna, ker ima naprava poseben oblikovalec impulzov.

Konstruktor naprave je inženir Eno Petrič, znanstveni sodelavec pa je vodja oddelka ing. Dolfo Ahačič. Poseben

Kolektiv APV — Zavoda za avtomatizacijo, ki je sodeloval pri konstrukciji prototipa najnovejše telekomandne naprave

del h konstrukciji je prispeval ing. Andrej Iršič z razvojem logičnih elementov za potrebe v industriji. Pri izdelavi prototipa so uporabili teamski način dela tako, da je nalogo izvršilo 20 strokovnjakov v breme štirih mesecev.

Kakor je treba pohvaliti izredno prizadevnost kolektiva APV k tako hitri realizaciji zadane naloge, moramo pri tem tudi kritizirati površnost pri konstrukciji ohišja, čelnih ploščah in zadnjih straneh, kar kvari zunanji izgled in daje celotni aparaturi značaj amaterskega izdelka. Svetovali bi, da bi se odgovorni lotili v bodoče teh stvari z večjo prizadevnostjo in strokovnostjo, pa čeprav gre prtem le za prototip aparature.

Aparaturo si je pred nedavnim ogledal podpredsednik IS SRS Janko Smolej in še nekateri drugi prominentni gostje. Zavod jo je sedaj postavil v zgradbi »ELES« nasproti Tobačne tovarne, kjer bo v poskusnem obratovanju za daljinsko upravljanje na relaciji Ljubljana—Divaja.

Marjan Kralj

Naši racionalizatorji

Tovariš Slavko Renko, urejevalec strojev na stiskalnicah, je prijavil izboljšavo tehnološkega postopka pri izrezovanju kotev.

Kotve brez značke ploščatega releja so se do sedaj izrezovale na 25-tonski ekscentrični stiskalnici na ta način, da se je orodje vpenjalo na podloge kakor ostala slična orodja. Zaradi nezadostne kvalitete in dokajšnjega izmeta je bilo treba misliti na rešitev tega problema, kar je uspešno rešil tov. Renko s tem, da je izrezovanje kotev prenesel na polavtomatski stroj ISKRA, kateri ima v sestavi valjčke za pomik pasov. Iz stroja je odstranil pritrdilno ploščo, v mizo pa je izvrtal dve luknji v kateri je vrezal navoj M16 za montiranje vijakov. S temi vijaki je pritrdil orodje na višino dvojnih podlog in s tem dosegel ustrezno višino orodja, ki omogoča montiranje saržerja, katerega je sam izdelal. Izrezani kosi dršijo skozi saržer, katere delavka na koncu odstranjuje in zлага v zaboje. Po tem postopku

dela so kotve nepoškodovane in čiste, zaradi česar odpada ena operacija.

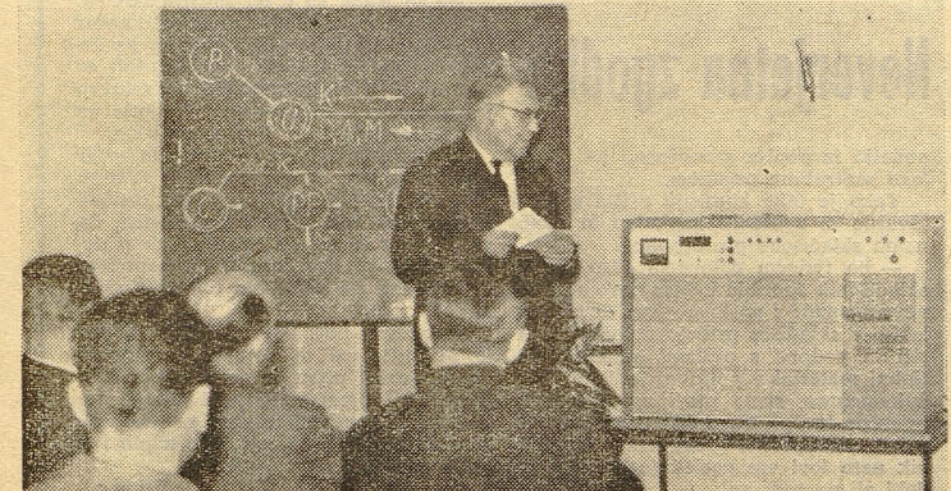
Da bi stroj obratoval neprekinjeno, je tov. Renko montiral k nožnemu pedal za vključitev stroja dodatno pripravo, ki drži stroj vključen, delavka pa med tem časom zлага kotve v zaboje in vlaga naslednji pas. Stroj izključuje delavka po potrebi s ponovnim nožnim pritiskom na pedal. Delo je zdaj lažje in hitrejše ter odpade možnost nasedanja štanice v primeru, ko je delavki pri ročnem pomiku spodletel pas na nastavek. Takih primerov je bilo veliko; zaradi ponovnega brušenja so bili tudi večkratni zastoji.

Pripomniti je treba tudi to, da je na podlagi zgornje ideje že v pripravah montaža mikrostikala, ki bo omogočala neprekinjeno obratovanje stroja od prvega do zadnjega kosa v pasu, pri čemer se bo stroj avtomatsko ustavil. S tem se bo čas izrezovanja še nekoliko znižal. Vse te spremembe pozitivno vplivajo na kvaliteto in dvig produktivnosti.

Letni prihranek: 694.000 dinarjev. Premijo v znesku 70.400 din, ki pripada tovarišu Slavku Renku, je UO kranjske tovarne že odobrilo.

Zanimiva vest

»Televizija prek žic« je nova metoda za prenos televizijskih signalov, ki so jo preizkusili v prestolnem mestu Haagu na Holandskem. Okrog 15.000 družin sprejema sedaj televizijski program na običajnih televizorjih prek žic, ki so napeljene od televizijskega centra. Center je dejansko velik antenski ojačevalnik, ki sprejema holandski, nemški in belgijski program ter ga posreduje naročnikom brez kakršnih koli motenj. Če se bo metoda obnesla, jo bodo razširili še po drugih krajih države.

Konstruktor demonstrira delovanje prototipa telekomandne naprave

Z letne konference ZK v Pržanu

Zveza komunistov, ki v tovarni ze elektroniko in avtomatiko šteje okrog 70 članov, deluje v štirih grupah. Z letne konference komunistov te naše tovarne prinašamo nekatere ugotovitve in misli, pa tudi sklepe, ki jih je organizacija sprejela za svoje bodoče delo.

Predvsem je razprava ugotovila, da je organizacija v preteklem obdobju postala aktivnejša, njeno delo pa vsebinsko pestrejše, le pri določenih vprašanjih ji je še manjkalo ostrine, s katero bi ta vprašanja odločneje obravnavala in reševala. Premalo je ta organizacija skrbela za vključevanje novih, mladih delavcev v zvezo komunistov.

Pogosto so na svojih grupnih sestankih komunisti tovarne v Pržanu razpravljali o proizvodni problematiki, delovni disciplini, osebnih dohodkih ter o aktivnosti članov ZK v organih delavskega samoupravljanja in družbeno-političnih organizacijah. Resno so obračunali s slabostjo v prvih mesecih preteklega leta — s slabo udeležbo na svojih sestankih, saj se je v tem pogledu disciplina izboljšala.

Nadalje je bilo v razpravi ugotovljeno, da bi se morali člani, ki so obiskovali večerno politično šolo, bolj aktivno udeleževati v delu ZK in drugih organizacijah, vendar pa so se le-ti kar nekako porazgubili in njihovega delovanja skoraj ni čutili.

Zveza komunistov pržanske tovarne je spremljala tudi delo samoupravnih organov in opozorila na nekatere pomanjkljivosti, ki jih je tudi pomagala odpraviti. Glede na povečane letošnje proizvodne naloge in na vrsto drugih nalog, pa je bilo ugotovljeno v razpravi, da bodo v prihodnje morali člani Zveze komunistov v Pržanu še aktivneje reševati vsa ta vprašanja.

Z javnimi volitvami je bil izvoljen sedemčlanski sekretariat ZK tovarne, ki ga sestavljajo: Jaka Spicar, sekre-

tar, Jože Polenšek, Boris Vičič, Ivanka Kukovec, Kristina Jesih, Dušan Lepša in Zdravko Košir.

Iz sklepov povzemamo, da bo organizacija v bodoče več pozornosti posvetila sprejemanju novih članov v ZK, zlasti še mladine, ki s svojim delom in ostalimi pogoji to zasluži. Organizacija namerava budneje spremljati proizvodno problematiko in vsa dogajanja v tovarni in obratih, nadalje pa skrbeti za to, da bodo člani ZK enakomerno obremenjeni z raznimi funkcijami v delavskem samoupravljanju in političnih organizacijah. Poostrena disciplina in obravnavanje vprašanj partijskih kazni in razprava o neaktivnosti posameznih članov ZK naj prav tako prispevajo svoj delež k povečanju aktivnosti organizacije. Organizacija bo nadalje skrbela za krepitev organov samoupravljanja, še zlasti organov upravljanja v ekonomskih enotah, ki doslej še ni na potrebnih ravni. Prav tako bo morala povečati disciplino in odgovornost članov Zveze komunistov za delo in napredek tovarne, na vseh delovnih mestih in posvetiti vprašanju stanovanjske izgradnje za člane kolektiva več pozornosti.

Pomoč „na licu mesta“

V decembru smo po cestah Srbije večkrat videli vozila servisne službe industrije »Iskra« Kranj, ki so v pomoč servisnim službam s tem, da obiskujejo kupce radioaparatorov, gramofonov, televizorjev in drugih artiklov — na domu, ter iste, če je potrebno — popravijo na licu mesta.

Na križnem potovanju stavljajo strokovnjaki podjetja, kupcem tale vprašanja: kdaj, kje in kdo izvršuje popravilo, koliko časa čakajo, kakšne pripombe imajo na servisno službo, kateri deli aparata se največkrat pokvarijo in če so s servisno službo »Iskra« zadovoljni.

Izjava tehničnega referenta Antona Telbana, ki smo ga srečali v T. Užicah

kaže, da bodo na podlagi vprašanj in odgovorov oz. ankete — pripravili plan rednih obhodov njihove servisne službe na področju Srbije, kasneje pa tudi v drugih republikah.

Na sliki: »Iskrina servisna služba intervenira »na licu mesta.«

Vest, podkrepljena z gornjo fotografijo, ki je izšla v časopisu »Novosti« (avtor: dopisnik »Borbe« Milosav Krstonić) kaže, da novinarji širom po Jugoslaviji kaj hitro opazijo kakršnekoli pozitivne spremembe pri delu in organizaciji naše »Iskre«, zato je želeli, da je le-teh čim več!

Ado

„Bili smo nadvse zadovoljni“

Kot vsako leto, tako je tudi letos kranjska »Iskra« povabila svoje upokoјence na novoletni razgovor, jim pripravila pogostitev, nagradila vsakega s 5000 dinarjev in barvnim koledarjem. Iz pozdravnih govorov, ki so jih imeli direktor tovarne ing. Danilo Dolgan, predsednik UO Avrelj Tronkar in tajnik sindikalne podružnice Janez Žbogar — je zvenela prisrčna dobrodošlica vsem »bivšim članom velikega kranjskega kolektiva. Govorniki so upo-

koјence seznanili s proizvodnjo, problematiko in perspektivnim razvojem Iskre, tako kranjske tovarne kot tudi podjetja.

Po pogostitvi so se v sproščenem razgovoru obujali spomini, spraševalo se je to in ono — iz vsega pa je zvenelo zadovoljstvo, da so bili gostje nekdanji člani tovarne Iskra, ki ni pozabila na tiste, ki so v povojnih letih in kasneje mnogo doprinesli k reno-meju Iskrinega imena. — Menim, da lahko rečem, da

je to gesta, ki za upokoјence pomeni lep dan življenja, saj živijo v zavesti, da nekdo še vedno nanje misli, in da s tem, ko so opravili svoje delovno poslanstvo in odšli v zasluženi pokoj — še niso pozabljeni.

Brez sentimentalnosti lahko sestanek kranjskih upokoјencev prištevamo k lepemu dogodku leta, ki v najjasnejši luči kaže, da upokoјenci s tovarno še vedno žive, ker je enostavno ne morejo pozabiti; bila je njihov drugi dom. Da je to res, nam pričajo pisma, ki jih dobiva uredništvo našega tednika od upokoјencev, v katerih pišejo, kako radi prebirajo časopis in da preberejo pravzaprav vse, saj s tem spoznavajo napredek, probleme in tudi težave tovarne in podjetja »Iskra«.

V imenu upokoјencev se je upravi tovarne zahvalil tov. Stane Zakotnik, ki je v izbranih besedah nanizal veselje, predanost in zadovoljstvo vseh upokoјencev za izredno skrb, ki jo uprava kranjske tovarne posveča svojim upokoјencem.

Prav posebno pa so bili zadovoljni upokoјenci bivše tovarne »Špik«, ker takih sprejemov niso bili vajeni. V pismih, ki so jih poslali uredništvu, zvenijo njihove besede takole: »Upokoјenci bivše tovarne »Špik« se upravi tovarne »Iskra« lepo zahvaljujemo, da nas je sprejela med svoje upokoјence, nam za leto 1964 pripravila sprejem, pogostitev, denarno nagradila in poklonila krasne koledarje. Delovnemu kolektivu tovarne »Iskra« želimo mnogo uspehov pri nadaljnjem delu. Prav tako se zahvaljujemo za vaš časopis »Iskra«, ki ga vsak teden redno prejemamo in radi prebiramo.«

H koncu je prav, če pohvalimo organizacijo in strežno osebje Iskrine restavracije, ki je ob tej priliki iznenadila s hitro in solidno postrežbo, kar je tudi pripomoglo k prijetnemu vzdušju.

Če zaključim z besedami upokoјencev: »Bilo je prijetno, zelo smo zadovoljni!« kakor smo slišali ob slovesu — menim, da bo ostal sestanek »najlepšem spominu.

Ado

DVE TRETJINI VSEH RADIOAPARATOV JE POTREBNIH POPRAVILA

V Franciji, Angliji, Belgiji, Švedski in Danski imajo statistike o popravljenih radioaparatorov. Po teh podatkih je le ena tretjina aparatov povsem v redu. Od sto aparatov jih je potrebno nujnega popravila 50, 20 pa priložnostnega.

26 % naročnikov v Franciji, 23 % v Angliji, 35 % v Belgiji, 17 % v Švedski in 30 % na Danskem ne da nikdar vsoljih aparatov v pregled. Toda le 50 % naročnikov je zadovoljnih s sprejemom. 70 % naročnikov meni, da je vzrok praskanju in popačenemu glasu oddajna postaja. Da aparat sam več ne zmore, ne verjamejo. Dostikrat je potrebno izmenjati le majhen kondenzator ali pa upor, pa je aparat zopet v redu.

Upokoјenci kranjske tovarne na novoletni prireditvi

Šoferji Jure Jarnjevič, Franček Zvan in Franc Udovč pred »milijonarjem« LJ-35-83

Jubilej, vreden priznanja

»LJ-35-83-Chevrolet De Luxe«, to je pravo ime črne limuzine, ameriškega porekla. Že dolga leta vestno in ubogljivo služi v tovarni elementov za elektroniko. Če ga pogledaš, skoraj ne bi verjel, da ima za seboj že kar dolgo in pestro zgodovino, saj je v svojem dosedanem službovanju prevozil že prav astronomsko število kilometrov. Vožnja z njim je še vedno varna in udobna, kot je bila v njegovih mladih letih, skrbno »zlikan« pa še vedno dela vtis dobro ohranjenega vozila, vrednega da brzi po naših cestah.

Kaj bi radi povedali o tem vozilu in možeh, ki so doslej upravljali z njim? Vsem štirim bi pravzaprav morali od srca čestitati, prav tako pa

tudi vsem tistim, ki so ga »cajtali«, kadar ga je kaj črvičilo. Črni chevrolet ima za seboj namreč že blizu 1 milij. 200.000 prevoženih kilometrov, pa jo še vedno kar brhko pobira, ko mu pritisneš plin. Vsi trije vozniki na sliki pred njim so »uržah«, da je prevozil že toliko kilometrov. Prvi od leve, Jure Jarnjevič je z njim prevozil blizu 300.000 km, srednji, Franček Zvan, sodi malone že k opremi tega vozila, saj je z njim prevozil nekaj nad 850.000 kilometrov, tretji, Franc Udovč, pa ga upravlja že nekaj tednov, a je prepričan, da se bosta še dolgo vrsto tisočev kilometrov dobro razumela, saj še ni dolgo, ko je »črni« prestal generalno popravilo motorja.

Prizadevnost mehanikov in skrbnost vseh, ki so, in ki še upravljajo to vozilo, so jamstvo, da bo le-to še dolgo služilo svojemu namenu.

-Jo-

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem so-delavcem in sindikalni organizaciji za pozornost, izkazano sožalje in darovane vence, ki sem jih dobila ob nenadni in prerani smrti mojega nepozabnega očeta Franca KOCIJANČIČA.

Marica KOCIJANČIČ
z mamo in bratom

Želeli bi razumevanje do naših teženj

Tov. Ivan Burkeljca, predsednik komisije članov ZB v kranjski tovarni, je pravkar končal pomenek s tovarišem F. Križnarjem. Že večkrat sva se domenila za razgovor, pa se nisva našla. Uporabil sem priliko in zabeležil ta-le razgovor:

»Iz zapisikov sej in nekaterih člankov sem razbral, da ima komisija dosti dela. Bi mi vi, kot predsednik, lahko kaj več povedali o tem delu?«

»Vesel sem, da se tudi uredništvo časopisa zanima za delo komisije. Če hočem na vprašanje prav odgovoriti, moram poseči nazaj, to je na lansko konferenco članov ZB kranjske tovarne. Lahko rečem, da smo takrat povedali, morda nekoliko revolucionarno, svoje mnenje, ki ga kljub nekaterim zameram ne mislimo spremeniti, dokler se pereči problemi ne uredijo. Iz leta v leto smo čakali, da se stvari pomaknejo z mrtvega tira. Preveč smo nekaterim zaupali, ki jim pa ni šlo v račun, da se mi iz leta v leto tudi staramo. Vodstvo podjetja, posebno pa sindikat, sta naši stvari prisluhnila z odprtim srcem; izvoljena je bila komisija ZB pod okriljem sindikalne družnice, ki ima nalogo, da rešuje probleme članov Zveze borcev.«

»Mi lahko poveste, če ima komisija vidne uspehe?«

»Lahko rečem, da se delo komisije že pozna, le pri premetitvah in osebnih dohodkih nimamo zadostnega vpliva. Nekateri komisije za sprejem in odpust v posameznih EE premalo gledajo na člane ZB, čeprav se nekateri borci čutijo dovolj sposobne za nekatera delovna mesta. Take komisije imajo premalo zaupanja v člane ZB, izmotavajo se z raznimi

izgovori kot: nimajo znanja, so prestari, zdravstveno ne odgovarjajo ipd. Vse kaže, da kadar nočejo sprejeti naših predlogov, vidijo v naših kandidatih le slabosti, dobre pa pa nič, — nasprotno pa pri drugih kandidatih prece-njujejo sposobnosti, čeprav se taka hvala večkrat sprevrže v nesposobnost. Trdim celo, da je nekaterim šefom kar prav, da nimajo revolucionarnih članov ZB v svoji bližini; bojijo se kritike in samokritike, čeprav jih ni malo, ki so tudi sami člani ZB. No, da so tudi izjeme ne bom zanikal — vendar zelo, zelo redke.«

»Koliko je članov Zveze borcev v kranjski tovarni?«

»Po zadnjem poročilu 420. Nekateri še niso vpisani. Ne vem, kaj čakajo. Rok jim je dan, in če ne mislijo pristopiti v članstvo, ne morejo pričakovati naše pomoči.«

»Kot vem, ste na enem izmed zadnjih sestankov predložili samoupravnim organom tovarne več predlogov, ki naj bi dokončno rešili pereče probleme mnogih članov Zveze borcev.«

»Da, to je res. Naj omenim le predlog, ki govori, naj bi za borce in internirance, pač po letih aktivnega sodelovanja — dodali k tarifnemu pravilniku, poseben oziroma dopolnilni pravilnik, ki bi po predlogu ZB in sklepu DS uravnaval nekatere prav bo-leče tarife postavke članov ZB, zaradi nizko ocenjenih delovnih mest, starosti ali bolehnosti. Vse to neugodno vpliva na bišve borce, jim jemlje pogum, zapadajo v zagratenost, ki ni daleč od verovanja v usodo, ki jim je pač namenila takšno in ne drugačno, boljše življenje. Z

(Dalje na 8. strani)

Rezultati prizadevanj kolektiva ZZA v letu 1963

Tako kot vse PE ISKRE se tudi Zavod za avtomatizacijo, — ki je iz njih organsko izrastle in se izoblikoval v specializirano strokovno službo združene iskri-ne skupnosti, — vse bolj uveljavlja v tej skupnosti in tudi izven nje.

Zaradi pomembnosti pravi-lega poslovanja ZZA v tej skupnosti in izven nje, so bile njegove dejavnosti večkrat predmet tehničnih razprav na DS in UO podjetja ISKRA, pa tudi na sestankih ožjih in širših aktivov družbeno političnih organizacij v ISKRI in v teritorialno političnih enotah. Vse te razprave in iz njih izhajajoči sklepi so bili čvrsta opora in smerokaz kolektivu Zavoda, včasih pa še bolj tudi kolektivom PE ISKRE za smotrno vlaganje delov-

nih naporov v cilju krepitve in hitreje rasti združenega kombinata ISKRE kot celote in vsake njegove proizvodne enote ali specializirane službe posebej.

Kolektiv Zavoda smatra, da so take razprave v obliki konkretnega obravnavanja določene problematike ali določene delovnega področja izredno koristne, ker prispevajo k boljši splošni in tudi stvarni informiranosti vsaj vseh odgovornih uprav-nih in političnih delavcev, ki jih v tako velikem podjetju ni malo.

DELOVNI PROGRAM

Uspešno izvrševanje delovnega programa je najboljša afirmacija vsake gospodar-ske organizacije ali institu-cije. To še posebej velja za naš Zavod, ki je v letu 1962

počistil skoraj vse dolgo-tra-jajoče delovne naloge in je v letu 1963 stopil skoraj na svežo ledino — na nova področja. Konec leta 1962 je namreč ZZA tako racionalno in uspešno počistil s stalno prenašanji starih grehi in težavami, ki niso bile razčiščene v prejšnjem poslovanju razvojnih oddelkov podjetij že dolgo vrsto let, da mu je v začetku leta zmanjkalo sape pri doseganju finančne realizacije in ustvarjanju dohodka oz. sredstev za osebne dohodke.

To pa je imelo tudi svojo pozitivno stran, saj se je kolektiv na novih področjih lahko bolj sprostil in dose-gel vidnejše uspehe v raz-iskovalno razvojni in študij-sko projektni dejavnosti. Rezultati tega dela so želi vsestransko očito priznanje

na lanskem sejmu elektro-nike v Ljubljani.

V l. 1963 ustvarjeni novi dosežki kot so: elektronska avtomatska telefonska cen-trala, šolski komplet meril-nih instrumentov, nizko frekvenčni generator, program-ska naprava za avtomatiza-cijo orodnih strojev, tranzistorizirane usmerniške na-prave, vrste izboljšav v asor-timentu sestavnih delov — elementov, elektronski vžigal-ni sistem za avtomotorje in še drugi, pa so zgovorni dokaz velike prizadevnosti in sposobnosti članov kolektiva ZZA. Kot vsako leto tako si je tudi tokrat celotni kolek-tiv Zavoda še v zadnjih dneh leta izredno prizadeval, da bi izpolnil čimveč številnih planiranih in drugih izredno dobljenih nalog ter, da bi uspešno zaključil tudi letoš-nje poslovanje in s tem iz-polnil planirana predvideva-nja ter potrdil uspešnost svojega poslovanja kot spe-cializirana služba Iskri-ne skupnosti.

SAMOUPRAVLJANJE

Svet in uprava sta po za-konitih predpisih organa družbenega upravljanja v Za-vodu. Če pa ju gledamo v okviru Iskri-ne skupnosti in po njuni dejanski vsebini dela, pa bi ju lahko smatrali za organa delavskega samo-upravljanja. Ugotoviti pa moramo, da se niti v prvi, niti v drugi obliki še vedno nista polno uveljavila, ker njuno delo v pretežnem delu leta ni imelo bistvenega vpliva na življenje kolektiva ZZA in ne na delo samoupravnih organov podjetja ISKRA. Šele v zadnji četrtini leta je pričela Uprava sistematično in intenzivno obravnavati pereča operativna vprašanja s področij planiranja in izvrševanja nalog, oblikovanja in delitve dohodka, internih organizacij dela, tehničnega sodelovanja in drugo, ter jih tudi z ustreznimi sklepi uspešno rešila. Želja kolekti-va je, da bi se tudi Svet Zavoda ravnal po zgledu Uprave in da bi delo obeh

Zasedanja DS EE servisnega sektorja PSO

Delavski svet EE »Servisni sektor« PSO, ki je zasedal ob koncu preteklega leta, je kritično obravnaval več bistvenih vprašanj iz dela in poslovanja tega sektorja PSO. Temeljito so analizirali poslovanje v letu 1963, posebno pa v III. tromesečju ter ocenili izvršitev plana sektorja za leto 1963.

Medtem, ko so na eni strani ugotavljali izpolnitev plana servisne operative, pa je bila situacija okoli prodaje rezervnih delov težja in predvidevali so, da povišani plan prodaje rezervnih delov za 1. 1963 verjetno ne bo v celoti izpolnjen. (O tem bomo lahko točneje poročali v eni izmed naslednjih januar-skih števil glasila. Op. ur.) Razlog za neizpolnitev plana prodaje rezervnih delov naj bi bil v tem, da nekatere tovarne niso servisu dobavile zadostnih količin potrebnih rezervnih delov. Na drugi strani pa so ugotovili porast

zaloga in tudi velike količine nekurantnih rezervnih delov.

Ker bodo v letošnjem letu OD v EE Servisni sektor PSO vezali na izpolnjevanje planov, med katere spada tudi prodaja rezervnih delov, bodo morali napeti vse sile, da bodo tudi te nekurantne zaloge odprodali.

Vse servisne delavnice (Ljubljana, Zagreb, Sarajevo, Skopje, Rijeka, Split) razen beograjske so plan svoje dejavnosti v I. 1963 v celoti izpolnile. Razlog, da je beograjska delavnica zaostala za planom, kar navaja poročevalec tov. Zlata Antičeva, pa leži v nepopolni zasedbi delovnih mest v tej delavnici (manjkajo 4 produktivni delavci).

Ker še niso znani dokončni podatki poslovanja EE Servisnega sektorja v lanskem 1963. letu, DS ni dokončno sklepal o ukrepih, ki so potrebni, da se odstranijo ovire, ki so zavirale uspešno izpolnitev vseh nalog, ki jih je imel v lanskem letu ta marljivi in vztrajni delovni kolektiv.

Da bi leto 1964 in naslednja leta zaključevali s še večjimi uspehi in da bi bili pripravljeni izvrševati vse naloge, ki stoje pred servisnim sektorjem Iskre, posebno pa pred servisnimi delavnicami, je bil sprejet sklep, da gre servisni sektor v široko izobrazbo kadrov. V ta namen bodo skupaj s šolskim centrom Iskre izdelali konkreten urnik tečajev in seminarjev, ter s tem v zvezi izračunali stroške in predvideli vire financiranja.

Tudi o delovni disciplini so govorili; posebno ljudje, ki imajo stike s strankami (v sprejemnicah in monteriji na domu); morajo biti v ljudni in primerno oblečeni in ne čez mero klepetavi (so problemi, za katere je vseeno če jih stranke ne vedo).

Izvečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 18. seje UO tovarne elementov za elektroniko (8. 1. 1964)

● V zvezi z obravnavo problematike za izvršitev plana v letu 1963 in v zvezi s povečanim planom za 1. 1964 UO zadolži upravo in vse službe tovarne, predvsem v tehničnem sektorju, da operativno rešijo vso problematiko v zvezi z nabavo reprodukcijskega materiala za proizvodnjo, izvršijo program investicij ter izvedbo že odobrene organizacije v orodjarni.

UO zahteva od proizvodnega sektorja in ostalih ustreznih služb podjetja ISKRA.

● Upravni odbor tovarne je na podlagi sklepa DS podjetja o povišanju OD ugotovil, da je tovarna v I. 1963 dosegla tako stopnjo dohodka, ki dovoljuje povišanje osebnih dohodkov v tovarni.

● Prav tako je razvidno iz predloga družbenega plana tovarne za leto 1964, da obstaja možnost povečanja obračunskih postavk, pri čemer se razmerje med skladi in OD zaradi tega povečanja ne bo zmanjšalo v breme skladov.

Zato daje spremenjeno tabelo, v kateri je upoštevan % povišanja po predlogu DS podjetja, v razpravo kolektivu. Pripombe naj EE oz. člani kolektiva dostavijo upravi tovarne do 23. I. 1964.

● Upravni odbor opozarja vse enote, naj se ravna po navodilih in se držijo rokov za dovršitev posameznih del pri inventurnem popisu, da bo možno inventuro pravčasno oddati.

V zvezi s tem naj predsednik centralne inventurne komisije tov. Ladiha na prihodnji seji UO poroča o poteku popisa.

● UO zadolži predsednika komisije za tekmovanje mladine za dvig produktivnosti tov. Kotluška, da na prihodnji seji UO poroča o rezultatih tekmovanja.

● UO zadolži upravo tovarne, da na osnovi predloga tov. Bradača detaljno pregleda položaj glede perspektive strokovnega kadra in v zvezi s tem stanovanjsko problematiko v EE — Keramični kondenzatorji Žužemberk.

imelo večji odraz hotenj iz življenja kolektiva in s tem večji vpliv v Iskrini skupnosti.

Prezreti pa ne smemo Svetov delovnih enot kot osnovnih samoupravnih organov v ZZZ. Ti Sveti so bili izvojeni ob koncu leta 1962, z delom pa so dejansko začeli v začetku drugega tromesečja lanskega leta. Na sestanku političnega aktivna ZZZ za to področje, ki je sredi leta obravnaval problematiko dela teh Svetov je bilo ugotovljeno, da sta z ozirom na kvalifikacijski sestav članstva in dosedanje izkušnje v samoupravljanju v bivših podjetjih njihova rast in uveljavljanje prepočasna. Kljub temu, da so bile s posebnim poslovnikom dovolj obsežno in jasno določene njihove pristojnosti, niso bile obravnavane tiste problematike, ki so za neko delovno enoto najbolj pereče, oz. se ni obravnavala kompleksna problematika delovne enote v smeri internih akcij odgovornih delavcev ali celotnega

kolektiva, ali pa v smeri konkretnih predlogov za pomoč in sodelovanje pristojnih organov v ZZZ ali PE ISKRE. Vzroke za to »neuspešnost« lahko najdemo med drugimi tudi v preveliki familijarnosti v nekaterih DE, kjer za ugotovljene nepravilnosti in neuspehe le preradi iščemo zunanje vzroke in vplive ter nam take ugotovitve zadoščajo kot opravičilo. Po drugi strani pa so družbeno politične organizacije v ZZZ premalo storile v smeri ustvarjanja in razvijanja pravih odnosov med organi samoupravljanja in organi vodenja. Le prečesto so bile seje Svetov DE bolj podobne kolegijem vodstvenih strokovnih delavcev sektorjev, Sveti pa so bili zgolj zunanji plašč sprejetih sklepov. Razumljivo je, da taki sklepi ne morejo imeti svoje veljave tam, kjer bi bilo največkrat najbolj potrebno.

Vse to govorimo zato, ker sta se v dobi obstoja Svetov DE uspešno uveljavila od

sedmih le dva, in to Svet DE študijsko projektivnega sektorja in Svet DE raziskovalno razvojnega sektorja I v Kranju.

Prečesto pa se je v preteklem letu izražala želja celotnega kolektiva v tem, da bi smel aktivno sodelovati v organih delavskega samoupravljanja podjetja ISKRA in to predvsem zato, ker je pretežni del delovne problematike ZZZ vezane na ISKRO.

Kolektiv ZZZ smatra, da bi moral pri sprejemanju vseh sklepov, ki zadevajo skupno problematiko Zavoda in podjetja, t. j. razvojno in proizvodno dejavnost, aktivno sodelovati, da bi s tem tudi zavestno prevzemal v izvršitev kot enakopravni partner z drugimi kolektivi ISKRE vse naloge, ki iz takih sklepov izhajajo.

Osnutek statuta podjetja ISKRA predvideva, da širši kolektiv ISKRE predstavlja tudi tiste organizacije in institucije, katerih ustanovi-

telj je podjetje ISKRA in s tem daje kolektivu ZZZ upanje, da se bo njegova upravičena zahteva po sodelovanju v delu samoupravnih organov podjetja izpolnila.

Poleg vsega tega pa bi bilo tudi še v bodoče potrebno ustvarjati in razvijati sodelovanje samoupravnih organov ZZZ s prav vsemi samoupravnimi organi proizvodnih enot ISKRE, da se bodo kolektivi med seboj spoznavali in gojili tovariške delovne in družbene odnose in v takem vzdušju lažje in hitreje reševali svojo medsebojno delovno problematiko.

GOSPODARJENJE IN PRODUKTIVNOST DELA

Gospodarski načrt Zavoda je bil v vseh preteklih letih in tako bo tudi v letu 1964 osnovan na predvidenih delovnih kapacitetah. Zato so morali doslej, in bodo morali tudi v bodoče, odgovorni vodstveni upravi in politični činitelji v ZZZ in izven nje-

ga posvečati izredno pozornost pravilnemu obravnavanju in reševanju kadrovskih vprašanj in vprašanj produktivnosti dela ter s tem v zvezi pravilnem reševanju gospodarjenja z vsemi sredstvi, ki jih Zavod upravlja.

Doslej v raziskovalno razvojnih, študijsko projektivnih, tehnološko projektantskih in sličnih dejavnostih še nismo uspeli najti najuspešnejših osnov in meril gospodarjenja in produktivnosti dela V to smer so kolektiv ZZZ, njegovi odgovorni in vodstveni delavci ter tudi družbeno politične organizacije vložili že precej dela in naporov, vendar so vse dosedanje rešitve le prehodnega značaja.

Pravilnik o delitvi čistega dohodka, ki je bil sprejet v letu 1962, je kolektiv Zavoda polno uveljavil v letošnjem letu. Za to uveljavljanje je bilo potrebno precej smelosti, ker njegova določila zahtevajo izkoriščanje vložnih sredstev in obstoječih delovnih kapacitet prav v vsaki

IZVLEČEK IZ PRAVILNIKA O FINANČNEM POSLOVANJU SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

PLAČEVANJE ČLANARINE

Člen 2.

Članarina je redni dohodek sindikalnih organizacij, plačujejo jo člani sindikata (v nadalnjem besedilu: člani):

- ki so v stalnem ali začasnem delovnem razmerju;
- ki so sezonski delavci;
- ki se šolajo, študirajo ali se strokovno izpopolnjujejo, če v tem času prejemajo štipendijo ali nadomestilo za osebni dohodek ali plačo.

Člen 3.

Članarina znaša 0,6 % od:

- skupnega mesečnega čistega osebnega dohodka ali plače, ki obsega osnovo in položajno plačo (v nadalnjem besedilu: osebni dohodek);
- skupnega mesečnega zneska nadomestila za osebni dohodek, ki ga član prejema med boleznijo;
- skupnega mesečnega zneska štipendije ali nadomestila za osebni dohodek, ki ga član prejema, dokler se šola ali študira ali se strokovno izpopolnjuje.

Pri izračunavanju članarine zaokrožujemo čisti osebni dohodek na stotice, znesek članarine pa na desetice.

Člen 4.

V osnovo za obračun članarine ne upoštevamo:

- novoletnih nagrad;
- honorarje za zunanje sodelovanje;
- nadomestila za ločeno življenje in
- drugih nadomestil, ki jih izplačujejo na podlagi obstoječih predpisov.

Člen 5.

Članarino v znesku 10 din, ne glede na znesek nagrade ali osebnega dohodka, plačajo člani, ki so:

- učenci v gospodarstvu;
- na brezplačnem dopustu, daljšem kot 30 dni, za ves čas, dokler traja dopust.

Člen 6.

Plačevanje članarine pri članih, ki delajo ali so v službi v tujini, reguliramo s posebnim odlokom Centralnega sveta ZSJ.

Člen 7.

Članarine ne plačujejo člani:

- ki so začasno brez zaposlitve;
- ki služijo vojaški rok;
- ki se šolajo ali študirajo ali se strokovno izpopolnjujejo, če v tem času ne prejemajo štipendije ali nadomestila namesto osebnega dohodka.

V tem času tem članom miruje članstvo v sindikatu.

Gornja določila kažejo, da je bilo obvestilo, ki smo ga prejeli od Občinskega sindikalnega sveta, in ki smo ga objavili v prejšnji številki — preuranjeno, kar s tem popravljamo.

Uredništvo

Upokojenci Prodajnoservisne organizacije Iskre na novoletnem sprejemu

Srečanje z upokojenci PSO

Malo pozno sicer, a vendar le še neprepozno prinašamo sestavek o tem, kako se je sindikalna organizacija v PSO za novo leto spomnila svojih »najnovejših« upokojencev. Na dan novoletne proslave v Domu »Maksa Perca« so povabili pet, lani upokojenih, bivših sodelavcev v PSO na tovariški razgovor in skromno pogostitev.

Upokojene tovariše: ing. Pelhana, Tičarja, Baloha, Rozmana in Mihaliča je v tajništvu najprej v imenu uprave PSO pozdravil tov. Jože Hujs, v imenu sindikata in delavskega samoupravljanja pa tov. Marjan Brezar in Ivo Kusturin. Pozneje se je z upokojenci srečal tudi direktor PSO, tov. Metod Rotar. V prijetnem vzdušju in kramljanju o »peesojevskih« in upokojenskih problemih sta kar prehitro minili skoraj dve uri. Sindikalna organizacija je povabljenim upokojencem za novo leto izročila po 5000 din kot skromen dokaz, da v poslovni enoti še zdaj niso pozabljeni prizadevanja in naporu bivših sodelavcev PSO, ki so jih z delovnih mest pregnali izpolnjeni pogoji za upokojitev.

Soglasni so bili v tem, da se je bilo kar težko odtrgati od kolektiva, v katerem so delali dolga leta in se povsod trudili, da bi ISKRI kar najboljše »šlo«. Šaljivec med njimi pa je v pogovoru menil: »Če smo »pregurali« delovno

Želeli bi razumevanje do naših teženj

(Nadaljevanje s 6. strani) drugo besedo: postajajo apatični, kar pa ni prav! To, da so se borili za boljše življenje, vredno človeka, naj bi posebno razumeli tisti, ki so po svojih ali po drugih zaslugah ta cilj že dosegli, posebno pa naj bi to razumel mlajši rod.

»To hotenje članov ZB je po 18 letih svobode in ogromnega napredka povsem razumljivo. — Imate še kakšne načrte?»

»Da, v program smo zajeli tudi letne dopuste, izlete, proslave, spominske pohode ipd. Prav posebno pa se bomo zagrizli v stanovanjske probleme. Socialno in zdrav-

stveno ogroženim bomo nudili pomoč, ki jo bomo pač zmogli.«

Skratka — prav je, da so se svojih bivših sodelavcev na tak način spomnili in jih ob slovesu še povabili k novoletni proslavi. E

stveno ogroženim bomo nudili pomoč, ki jo bomo pač zmogli.«

»Menite, da boste v tem letu rešili vse probleme?»

»Upamo. Vodstvo in samoupravni organi so našim predlogom naklonjeni. Če bi nam to uspelo... da, če bi to uredili... Ne vem, kako bi se izrazil, da bi prav izze-nelo. Menim, da bi bil srečen, in z menoj vsi tisti člani ZB, ki že dolga leta zama-čakajo na zboljšanje življenjskih pogojev.«

»Imate še kakšno željo?»

»Mislim, da bo prav, če v imenu članov ZB povem tole: Želeli bi razumevanje do naših teženj!«

Iver

POZIV

ZA VLOŽITEV DAVČNIH PRIJAV ZA ODmero DOHODNINE IN PROMETNEGA DAVKA IN DAVKA OD OSEBNEGA DOHODKA

Do 31. januarja 1964 morajo vložiti davčne prijave za odmero davka za leto 1963 oziroma 1964 naslednji davčni zavezanci:

1. Obrtniki in samostojni poklici ter ostali, ki so imeli dohodke od drugega premoženja v letu 1963, katerim se odmerja davek po preteku leta;

2. Obrtniki — pavšalisti, ki opravljajo uslužnostno obrt brez tuje delovne sile in ne uporabljajo strojev ter gostilničarji za promet in čisti dohodek, ki ga predvidevajo za leto 1964;

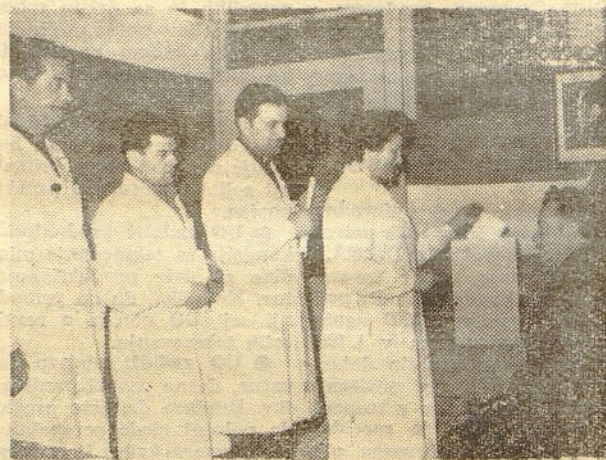
3. Vsi lastniki zgradb z območja mesta Kranj in klimatskih ter turističnih krajev Predvdvor, Jezersko, Goriče in Golnik za vse stanovanjske hiše v ostalih krajih pa za tiste zgradbe, ki so oddane v celoti ali delno v najem.

Za dohodek od stavbe, ki ga je treba prijaviti, se šteje vrednost lastnega stanovanja, prejete najemnine od v najem in podnajem oddanih stanovanj in lokalov ter dohodki od garaž danih v najem ali v lastni uporabi;

4. Vsi posamezniki in civilno pravne osebe, ki so dosegle v letu 1964 čisti osebni dohodek iz rednega, dopolnilnega in začasnega delovnega razmerja, honorarnega dela in od avtorskih pravic, ki presega 900.000 dinarjev.

Davčne prijave se dobijo v sprejemni pisarni Skupščine občine Kranj, soba št. 10 (pritličje) in v pisarnah pristojnih krajevnih uradov.

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ
ODDELEK ZA FINANCE

Z vlitve v prvi DS tovarne polprevodnikov v Trbovljah v kranjski enoti

obračunski dobi, t. j. v vsakem mesecu.

Nihanje med uspehom in neuspehom je pri tem bilo v posameznih mesecih zelo občutno in se je v končni fazi konkretno izražalo v vrednosti točke, ki je osnova za izračun osebnih dohodkov delavcev. To so posamezni kolektivi delovnih enot tudi občutili pri delitvi OD, saj je razvojni sektor III v začetku leta prejemal le 90% OD, študijsko projektni sektor pri prvem obračunu po omejenem Pravilniku še celo 70 odstotno, ravno tako sta tudi razvojni sektor I in razvojni sektor II prejela samo 80% OD od osnov po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov. Razumljivo je, da so bili taki rezultati v posameznih mesecih spodbuda posameznim kolektivom, da so z večjo prizadevnostjo in dodatnimi naporu do konca leta popravili, te svoje negativne rezultate.

Za tak način reguliranja produktivnosti dela in gospodarjenja v Zavodu smo se

odločili še posebno zato, ker smo zasledovali princip bolj enakomernega doseganja finančne realizacije skozi celo leto 1963. V letih 1961 in 1962 je namreč bilo običajno, da je bil pretežni del nalog zaključen v zadnjem trimesečju, če ne celo v zadnjem mesecu leta. Seveda je tak način poslovanja zelo neekonomičen, ker med letom veže velika obratna sredstva ter nepravilno in zelo drago angažira delavce ob zaključku leta, oz. so med letom slabo produktivni.

Z ozirom na nizko stimulacijo srednje strokovnega kadra in v zvezi s tem skoraj 25%-no fluktuacijo tega kadra v letu 1962, se je kolektiv ZZA odločil, da sprejme novi Pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, ki popravlja štartne osnove pri delitvi osebnih dohodkov prav temu kadru. Ta Pravilnik je ravno tak kot Pravilnik o delitvi čistega dohodka osnovan na ekonomičnosti poslovanja vsake DE posebej in Zavoda kot celote.

Krepitev kolektivnega dela smo še vedno zasledovali s tako imenovanim »pogodbenim delom«, ki se je v tem letu veliko bolj dosledno in širše uveljavilo kot v letu 1962. Zato so tudi »spekulativni« izpadi posameznikov znatno manjši in so doživeli kritiko lastnega kolektiva, odgovornim vodstvenim delavcem pa so bili opozorilo za njihovo odgovornost pri sklepanju delovnih pogodb. Čeprav veliko boljše kot v zadovoljivo, je v letu 1963 potekalo sklepanje dogovorov — med ZZA in PE ISKRE, pri čemer je moral Zavod vedno igrati vspodbudno vlogo. Ta pomanjkljivost je tudi letos v znatni meri vplivala na produktivnost dela v ZZA, ker je bila organizacija dela in materialna oskrbljenost čisto v zagati, enkrat zaradi premajhnega, drugič pa zaradi prevelikega obsega.

Kolektiv ZZA si je v teku triletnega dela na vseh teh področjih nabral precej izkušenj tako, da bo v teko-

čem letu lahko svoje poslovanje še izboljšal, naj bo to v pogledu organizacije dela znotraj Zavoda, ali v sodelovanju s proizvodnjo. Zato so že bili izdelani konkretni predlogi bodisi samostojno, ali skupno z odgovornimi službami Uprave podjetja ISKRA, o možnostih njihove uspešne realizacije pa bomo govorili v eni prihodnjih številka tega našega glasila.

DRUŽBENO POLITIČNE ORGANIZACIJE

Za te običajno že nekaj let delamo prelomnice s sprejetjem delovnih programov na letnih konferencah ali na občasnih aktivih. Toda kako težko je vse te delovne programe uresničiti, ko pa so ponavadi odgovorni in splošni tovariši preobremenjeni z vsakodnevnimi problemi v svojem strokovnem delu na svojem delovnem mestu. Poleg tega pa je ZZA kot samostojna delovna enota še mlada organizacija in zato so mlade in neustaljene tudi njene družbene politične or-

ganizacije, njihovo delo še ni dovolj utečeno in med seboj koordinirano.

Kljub temu pa ne smemo in ne moremo odzemanj pozitivne vloge in vpliva subjektivne sile pri dogajanjih v ZZA in pri njegovi nadaljnji krepitvi v okviru Iskrine skupnosti in tudi izven nje. Rezultati dela aktiva celotnega članstva ZKS v ZZA so bili tudi v tem letu pomembni za razvoj ZZA in za njegove odnose v podjetju ISKRA, želeli bi le, da bi se tudi sindikalne in mladinske organizacije v večji meri kot doslej aktivirale v tej smeri.

Ko tako sumiramo uspehe in neuspehe svojega dela v ZZA v tem letu, ali še bolje v celotni dobi skupnega dela kolektiva od 1961. leta dalje, ter pri tem vse skozi ugotavljamo aktivnost in uspešnost svojega poslovanja, si za bodoče leto lahko obetamo še več uspehov v svoje zadovoljstvo ter v korist in tudi ponos ožje in širše skupnosti.

J. C.